

สรุปกิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนนักปฏิบัติ (COPS)

เรื่อง “มหาดไทยร่วมใจขับเคลื่อนการลดและคัดแยกขยะ”



หัวข้อ

มหาดไทยร่วมใจขับเคลื่อนการลดและคัดแยกขยะ

วัตถุประสงค์

เพื่อเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับมาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ

ครั้งที่จัด

ครั้งที่ 3 ของ CoPs ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

จัดเมื่อ

วันอังคารที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 เวลา 08.30 – 12.00 น.

สถานที่

ห้องประชุมราชสีห์ ชั้น 2 อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย

จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

จำนวน 3,014 คน จำแนกเป็น ส่วนกลาง 71 คน ส่วนภูมิภาค 2,943 คน

สรุปประเด็นจากการ

ได้รับทราบแนวทางเกี่ยวกับมาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ สถานการณ์ปัญหาในปัจจุบันของขยะมูลฝอย ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ตัวชี้วัด ขอบเขต การประเมิน การรายงานผล และการคำนวณผลการดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินงานการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย รวมถึง Roadmap การจัดการขยะพลาสติก ตลอดจนกิจกรรมการรณรงค์เพื่อลดและคัดแยกขยะตามหน่วยงานต่างๆ โดยยกตัวอย่างจาก กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ดูวิดีโอย้อนหลัง

[วิดีโอ](#)

วิทยากรเสวนา



นายบัญชาการ วินัยพานิช
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
กรมควบคุมมลพิษ



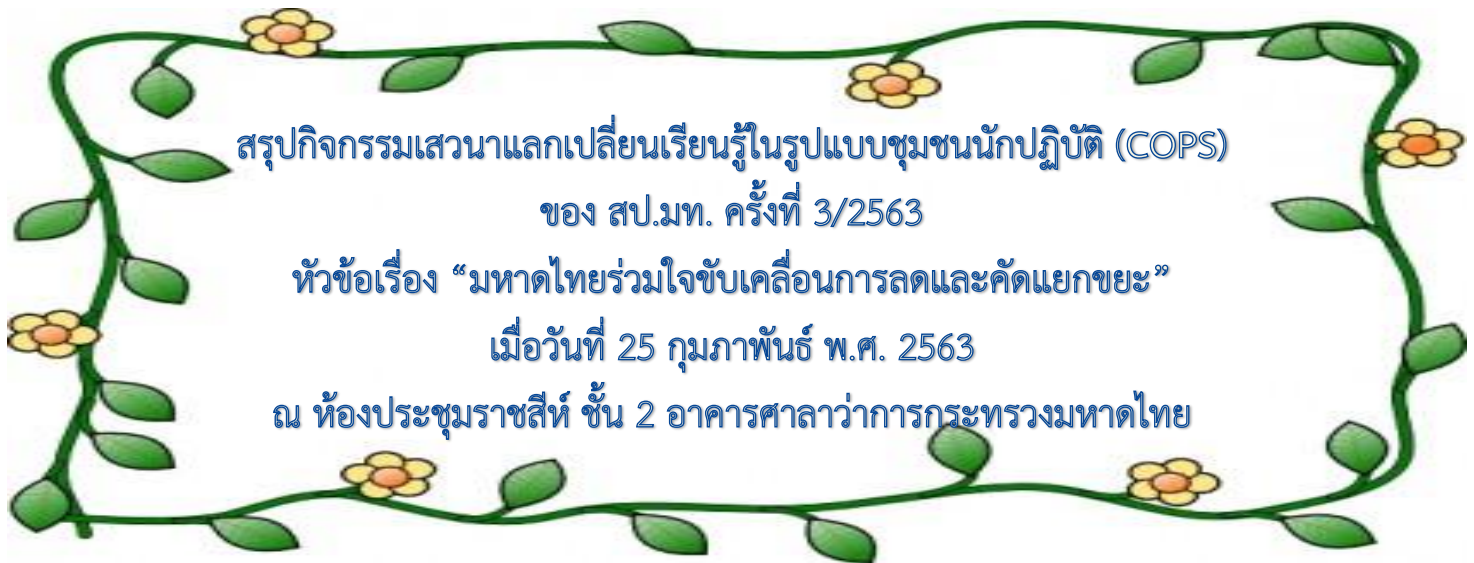
นางพรรณวิภา ปิยะมุตระ
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย



นายสุวัฒน์ สัตยวงษ์
ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง



นายเจษ เลียงลือชา
ผู้อำนวยการกลุ่มงานสิ่งแวดล้อม กองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น



สรุปกิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนนักปฏิบัติ (COPS)

ของ สป.มท. ครั้งที่ 3/2563

หัวข้อเรื่อง “มหาดไทยร่วมใจขับเคลื่อนการลดและคัดแยกขยะ”

เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

ณ ห้องประชุมราชสีห์ ชั้น 2 อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ

นายบัญชาการ วินัยพานิช นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ กรมควบคุมมลพิษ

นางพรณวิภา ปิยะมุตระ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย



กรม. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 ให้มีการจัดทำ “โครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีการจัด 5 กิจกรรม ด้วยกันคือ

- ① มาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ
- ② รณรงค์ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก
- ③ การลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
- ④ การลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่สวนสัตว์
- ⑤ การจัดการขยะบกลูขยะทะเลในพื้นที่ 24 จังหวัดชายทะเล ซึ่งเป็นการจัดทำเพื่อบูรณาการ ภาครัฐ/เอกชน/ประชาชน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก

กิจกรรมที่ 1 “มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ”

แนวคิด : เพื่อให้หน่วยงานราชการหรือเจ้าหน้าที่ต่างๆเป็นต้นแบบในการปฏิบัติ เพื่อที่จะสามารถแนะนำให้กับประชาชนต่างๆ สามารถดำเนินการในเรื่องของการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยได้อย่างถูกต้อง

พื้นที่ดำเนินการ : หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย : ข้าราชการทั่วประเทศ

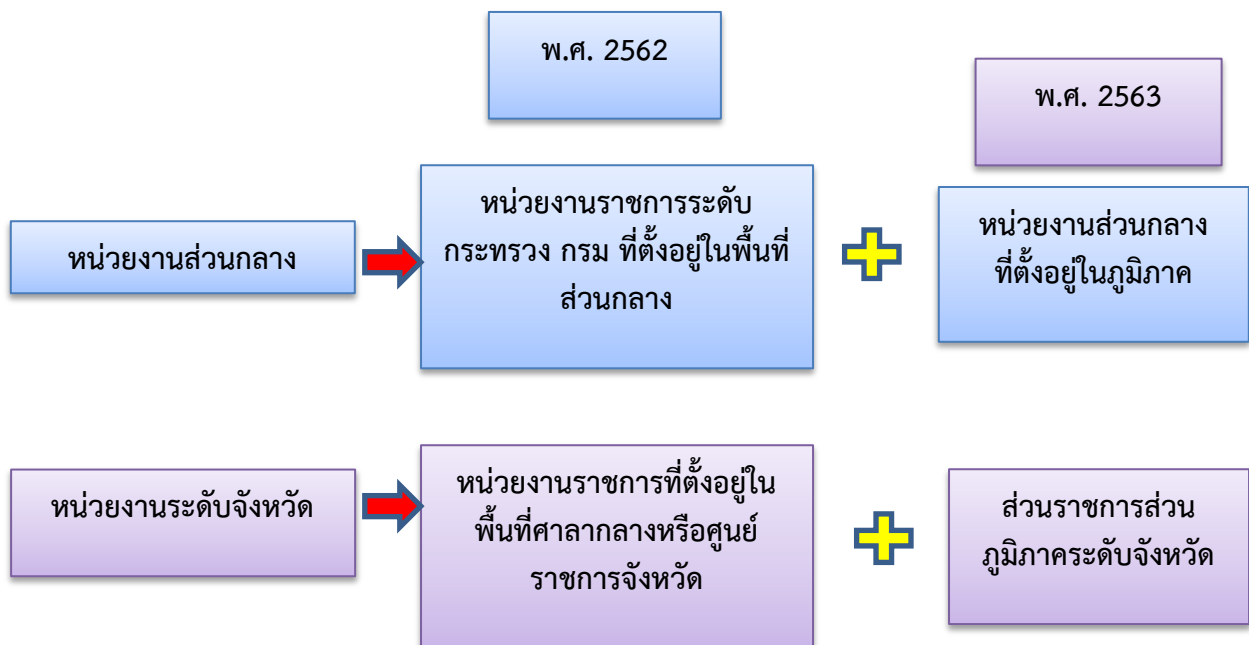
วัตถุประสงค์ : หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศมีการดำเนินกิจกรรมการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ประชาชนและภาคเอกชน

ตัวชี้วัด : การลด คัดแยกขยะมูลฝอย กำหนดให้เป็นตัวชี้วัดสำหรับประเมินผู้บริหารองค์กร ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

การประเมิน : กำหนดให้มีการประเมิน 2 รอบการประเมิน ทุก 6 เดือนและ 12 เดือน โดยรอบ 6 เดือนเป็นรอบ กิจกรรมที่แนะนำให้ดำเนินการเพื่อจะส่งผลทำให้รอบ 12 เดือนที่เป็นรอบตัวเลขผ่านไปได้ด้วยดี

ผู้ถูกประเมิน : ปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า อธิบดีหรือเทียบเท่า ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยในอนาคตปีพ.ศ. 2564 อาจให้เป็นตัวชี้วัดของนายอำเภอ

ขอบเขตการประเมิน :



แนวทางการดำเนินงาน “มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ” โดยกำหนด

เป้าหมายปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

- ① ขยะมูลฝอยของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องส่งกำจัดลดลงอย่างน้อย ร้อยละ 10
- ② หน่วยงานภาครัฐลดการทิ้งถุงพลาสติกหิ้วในหน่วยงาน ร้อยละ 30
- ③ หน่วยงานภาครัฐลดการทิ้งแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งของหน่วยงาน ร้อยละ 30
- ④ งดใช้โฟมบรรจุอาหารในหน่วยงานภาครัฐ

การรายงานผล รายงานผลได้ที่ E-REPORT.PCD.GO.TH

- ① รายงานผลเป็นรายเดือนเพื่อติดตามผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561
- ② รายงานผลการดำเนินการรอบ 6 เดือน เป็นการรายงานผลตามแบบฟอร์มของกรมควบคุมมลพิษ
- ③ รายงานผลการดำเนินการรอบ 12 เดือน เป็นการประเมินผลจากการเก็บข้อมูลรายเดือนมาประมวลผล

ประเด็นการประเมิน
รอบ 6 เดือน มีอะไรบ้างคะ ?

มีเกณฑ์การประเมินทั้งหมด
10 ข้อครับผม ประกอบด้วย....



ประเด็นการประเมินรอบ 6 เดือน	ข้อละ 1 คะแนน
① มีการจัดทำแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารองค์การหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้บริหารองค์การ	
② มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำไปจัดการอย่างเหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่เกิดการนำขยะมูลฝอยที่คัดแยกแล้วกลับไปรวมอีก โดยมีการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างน้อยเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป	
③ มีป้ายแสดงประเภทของขยะมูลฝอยที่ถังขยะอย่างชัดเจน สามารถให้ผู้มาใช้บริการสามารถทิ้งขยะได้อย่างถูกต้องโดยสะดวก	
④ มีการบันทึกปริมาณขยะมูลฝอยแต่ละประเภทตามที่ได้กำหนดรูปแบบการคัดแยกไว้ และมีการบันทึกจำนวนถุงพลาสติกหิ้ว แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง และโฟมบรรจุอาหารที่มีการทิ้งในถังขยะภายในหน่วยงานอย่างครบถ้วน	
⑤ มีจุดเก็บรวบรวมขยะอันตรายที่เหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ	
⑥ มีกิจกรรมให้ความรู้ในการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เช่น การจัดกิจกรรมรณรงค์ การอบรม KM การจัดนิทรรศการเพื่อให้ความรู้ เป็นต้น	
⑦ มีกิจกรรมส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ เช่น หมักทำปุ๋ย น้ำหมักชีวภาพ เลี้ยงไส้เดือน ธนาคารขยะ ผ้าปารีไซเคิล เป็นต้น	
⑧ มีกิจกรรมเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกหิ้ว เช่น การส่งเสริมการใช้ตะกร้า ถุงผ้า ปิ่นโต ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการซื้อสินค้า เป็นต้น	
⑨ มีกิจกรรมเพื่อลดการใช้แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น การรณรงค์ให้ใช้แก้วส่วนตัว การลดราคาให้กับลูกค้าที่นำแก้วส่วนตัวมาซื้อน้ำ เป็นต้น	
⑩ ไม่มีการใช้โฟมบรรจุอาหารในร้านค้าต่าง ๆ ที่ตั้งในหน่วยงาน รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในหน่วยงาน และไม่มีการนำโฟมบรรจุอาหารเข้ามาในหน่วยงาน	

เกณฑ์ประเมินรอบ 12 เดือน มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ

พิจารณาการดำเนินการเพื่อลดขยะมูลฝอยใน 4 หัวข้อ

- ① ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงร้อยละ 10 (10 คะแนน)
- ② จำนวนถุงพลาสติกหิ้วลดลงร้อยละ 30 (10 คะแนน)
- ③ จำนวนแก้วน้ำพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งลดลงร้อยละ 30 (10 คะแนน)
- ④ จำนวนโฟมบรรจุอาหารลดลงร้อยละ 100 (10 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน

รอบประเมินที่ 2 (รอบ 12 เดือน) คะแนนเต็มข้อละ 10 คะแนนให้นำคะแนนในเกณฑ์ทั้ง 4 ข้อรวมกัน

แล้วหาด้วย 4

ระดับ คะแนน	ขยะมูลฝอย ลดลงร้อยละ 10	ถุงพลาสติกหิ้ว ลดลงร้อยละ 30	แก้วน้ำพลาสติก ใช้ครั้งเดียวทิ้ง ลดลงร้อยละ 30	โฟมบรรจุอาหารลดลง ร้อยละ 100
1	< ร้อยละ 2.00	< ร้อยละ 6.00	< ร้อยละ 6.00	< ร้อยละ 60
2	ร้อยละ 2.00 – 2.99	ร้อยละ 6.00 – 8.99	ร้อยละ 6.00 – 8.99	ร้อยละ 60.00 – 64.99
3	ร้อยละ 3.00 – 3.99	ร้อยละ 9.00 – 11.99	ร้อยละ 9.00 – 11.99	ร้อยละ 65.00 – 69.99
4	ร้อยละ 4.00 – 4.99	ร้อยละ 12.00 – 14.99	ร้อยละ 12.00 – 14.99	ร้อยละ 70.00 – 74.99
5	ร้อยละ 5.00 – 5.99	ร้อยละ 15.00 – 17.99	ร้อยละ 15.00 – 17.99	ร้อยละ 75.00 – 79.99
6	ร้อยละ 6.00 – 6.99	ร้อยละ 18.00 – 20.99	ร้อยละ 18.00 – 20.99	ร้อยละ 80.00 – 84.99
7	ร้อยละ 7.00 – 7.99	ร้อยละ 21.00 – 23.99	ร้อยละ 21.00 – 23.99	ร้อยละ 85.00 – 89.99
8	ร้อยละ 8.00 – 8.99	ร้อยละ 24.00 – 26.99	ร้อยละ 24.00 – 26.99	ร้อยละ 90.00 – 94.99
9	ร้อยละ 9.00 – 9.99	ร้อยละ 27.00 – 29.99	ร้อยละ 27.00 – 29.99	ร้อยละ 95.00 – 99.99
10	ตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป	ตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป	ตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป	ร้อยละ 100

ตัวอย่างการเก็บข้อมูลขยะมูลฝอย

ประเภทของขยะมูลฝอย	หน่วย	วัน					รวม	หมายเหตุ
		จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์		
ขยะอินทรีย์	กิโลกรัม							
ขยะรีไซเคิล	กิโลกรัม							
- แก้ว	กิโลกรัม							
- กระดาษ	กิโลกรัม							
- ขวดน้ำพลาสติก (PET)	กิโลกรัม							
- กระป๋องอะลูมิเนียม	กิโลกรัม							
- ขยะรีไซเคิลอื่น ๆ	กิโลกรัม							
ขยะอันตราย	กิโลกรัม							
ขยะทั่วไป	กิโลกรัม							
- ถุงพลาสติกหิ้ว	ใบ							
- แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง	ใบ							
- โฟมบรรจุอาหาร	ใบ							
รวม								

หลักการคำนวณข้อมูลฐานของปี พ.ศ. 2561

บุคลากรของหน่วยงาน x ค่ากลาง x จำนวนวันทำงาน

ฐานปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

= บุคลากรของหน่วยงาน (คน) x 0.34 (กิโลกรัมต่อคนต่อวัน) x จำนวนวันทำงาน (วัน)

ฐานจำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

= บุคลากรของหน่วยงาน (คน) x 0.94 (ใบต่อคนต่อวัน) x จำนวนวันทำงาน (วัน)

ฐานจำนวนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

= บุคลากรของหน่วยงาน (คน) x 0.4 (ใบต่อคนต่อวัน) x จำนวนวันทำงาน (วัน)

ฐานจำนวนโฟมบรรจุอาหารที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

= บุคลากรของหน่วยงาน (คน) x 0.47 (ใบต่อคนต่อวัน) x จำนวนวันทำงาน (วัน)

ร้อยละปริมาณขยะมูลฝอยที่ลดลง

$$= \frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ปี 2561} - \text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ปี 2563} \times 100}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ปี 2561}}$$

ร้อยละจำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่ลดลง

$$= \frac{\text{จำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่เกิดขึ้น ปี 2561} - \text{จำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่เกิดขึ้น ปี 2563} \times 100}{\text{จำนวนถุงพลาสติกหิ้วที่เกิดขึ้น ปี 2561}}$$

ร้อยละจำนวนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่ลดลง

$$= \frac{\text{แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่เกิดขึ้น ปี 2561} - \text{แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่เกิดขึ้น ปี 2563} \times 100}{\text{แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งที่เกิดขึ้น ปี 2561}}$$

ร้อยละจำนวนโฟมบรรจุอาหารที่ลดลง

$$= \frac{\text{จำนวนโฟมบรรจุอาหารที่เกิดขึ้น ปี 2561} - \text{จำนวนโฟมบรรจุอาหารที่เกิดขึ้น ปี 2563} \times 100}{\text{จำนวนโฟมบรรจุอาหารที่เกิดขึ้น ปี 2561}}$$



ROADMAP การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573



Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 - 2573



- จัดตั้งคณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน
- ยก (ร่าง) Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573
- โครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม

- การประกาศปฏิญญา "Bangkok 3R Declaration Towards Prevention of Plastic Waste Pollution through 3R and Circular Economy และ BANGKOK DECLARATION ON COMBATING MARINE DEBRIS IN ASEAN REGION"
- เลิกใช้
 - ❖ พลาสติกหุ้มฝาขวด (Cap seal)
 - ❖ ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมสารอ็อกโซ่ Oxo
 - ❖ Microbead จากพลาสติก 100%



- พัฒนากฎหมายใหม่
- การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการคัดแยก/รวบรวมขยะ
- จัดทำหลักเกณฑ์/ข้อกำหนด/มาตรฐานผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ทบทวนแผนปฏิบัติการจัดการขยะพลาสติก

- บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก

- เลิกใช้
 - ❖ ถุงพลาสติกหูหิ้ว <36 ไมครอน,
 - ❖ กสอโฟมบรรจุอาหาร
 - ❖ แก้วพลาสติก <300 ไมครอน
 - ❖ หลอดพลาสติก
- ทบทวน/ประเมินผล/ปรับปรุง แผนการดำเนินงาน Roadmap



2561

2562

2563

2564

2565

2566 - 2569

- การลด เลิก ใช้ (Single-use plastics) อื่น ๆ

2570



นำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์
Circular Economy 100 %

2571 - 2572

- ดำเนินต่อเนื่องให้เป็นไปตามเป้าหมาย

2573

SDGs

- สรุปผลการดำเนินงาน



มาตรการจัดการขยะพลาสติก

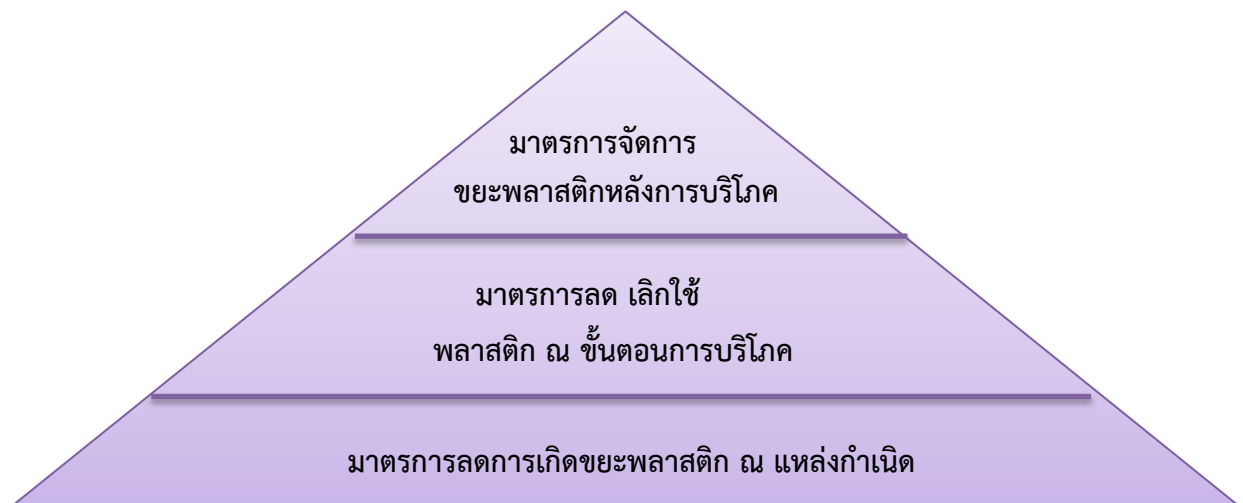
1. มาตรการลดการเกิดขยะพลาสติก
2. มาตรการลด เลิกใช้พลาสติก
3. มาตรการจัดการขยะพลาสติก

หลังการบริโภค



ปี พ.ศ.	Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 - 2573
2561	- จัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน - ยก (ร่าง) Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 - โครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม
2562	- การประกาศปฏิญญา “Bangkok 3R Declaration Towards Prevention of Plastic Waste Pollution through 3R and Circular Economy และ BANGKOK DECLARATION ON COMBATING MARINE DEBRIS IN ASEAN REGION” - เลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวด (Cap seal) , ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมสารอ็อกโซ่ Oxo , Microbead จากพลาสติก 100%
2563	- พัฒนากฎหมายใหม่ - การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการคัดแยก/รวบรวมขยะ - จัดทำหลักเกณฑ์/ข้อกำหนด/มาตรฐานผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - ทบทวนแผนปฏิบัติการจัดการขยะพลาสติก
2564	- บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก
2565	- เลิกใช้ ถุงพลาสติกหูหิ้ว <36 ไมครอน, กล่องโฟมบรรจุอาหาร, แก้วพลาสติก <300 ไมครอน, หลอดพลาสติก - ทบทวน/ประเมินผล/ปรับปรุง แผนการดำเนินงาน Roadmap
2566 -2569	- การลด เลิกใช้ (Single-use plastics) อื่นๆ
2570	- นำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ Circular Economy 100 %
2571 – 2572	- ดำเนินต่อเนื่องให้เป็นไปตามเป้าหมาย
2573	- สรุปผลการดำเนินงาน

มาตรการจัดการขยะพลาสติก



การเริ่มการลดและคัดแยกขยะหากทำในภาพรวมของประชาชนทั่วประเทศอาจเป็นไปได้ยาก ดังนั้น จึงให้ข้าราชการเป็นจุดเริ่มต้นในการจัดทำ เพราะข้าราชการสามารถเป็นต้นแบบแนะนำประชาชนหรือผู้มาใช้ บริการได้ง่ายขึ้น รวมไปถึงหน่วยงานราชการส่วนใหญ่มิผู้ใช้บริการอยู่เป็นประจำ ดังนั้น หากประชาชนเห็นรูปแบบ จนเกิดความเคยชิน อาจสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมที่ 2 “รณรงค์ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก”

เนื่องจากในสมัยก่อนมีการใช้ถุงพลาสติกอย่างสิ้นเปลือง ไม่มีความคุ้มค่า โดยในการดำเนินการในส่วนแรกในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 มีนโยบายงดแจกถุงฟรี หรือบางหน่วยงานอาจมีนโยบายให้ซื้อถุง โดยมีการเปลี่ยนแปลง เงินซื้อถุงเป็นเงินทำบุญบริจาค แต่อาจมีสินค้าบางประเภทที่ยังมีความจำเป็นที่ยังต้องใช้ถุง

กิจกรรมที่ 3 “การลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ”

อุทยานแห่งชาติทั้ง 152 แห่ง จะไม่มีการใช้วัสดุถุงพลาสติกและโฟมบรรจุอาหาร รวมไปถึงมีการรณรงค์นักท่องเที่ยวบริเวณทางขึ้นอุทยานแห่งชาติ

กิจกรรมที่ 4 “การลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่สวนสัตว์”

มีการดำเนินการในรูปแบบเดียวกันกับกิจกรรมที่ 3

กิจกรรมที่ 5 “การจัดการขยะบกลูขยะทะเลในพื้นที่ 24 จังหวัดชายทะเล”

มีการรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟมบริเวณชายหาด ซึ่งในปัจจุบันมีเทศบัญญัติของบางพื้นที่ หากมีการนำ ของต้องห้ามทั้งโฟม ถุงพลาสติกเข้าพื้นที่จะมีการเสียค่าปรับ



นายสุวัฒน์ สัตยวงษ์ ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 เห็นชอบโครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ตามที่กระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยมอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการพร้อมกันทั่วประเทศ และกำหนดเป็นตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐ เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และให้มีการประเมินทุก 6 เดือน กลุ่มผู้ถูกประเมิน ได้แก่ ปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า อธิบดีหรือเทียบเท่าผู้ว่าราชการจังหวัด

จากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว กรมการปกครองได้มีคำสั่งที่ 51/2562 ลงวันที่ 11 มกราคม 2562 แต่งตั้งคณะทำงานปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย



คำสั่งกรมการปกครอง
ที่ ๕๑ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ให้ทุกหน่วยงานราชการดำเนินการดำเนินงานโครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภายใต้ “โครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” กิจกรรมย่อย “มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ” เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยมีประสิทธิภาพและง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ โดยคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ทุกหน่วยงานภาครัฐ ดำเนินงานพร้อมกันทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ และกำหนดเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐ เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในกรมการปกครอง เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด จึงแต่งตั้งคณะทำงานปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

- (๑) อธิบดีกรมการปกครอง
- (๒) รองอธิบดีกรมการปกครอง (ฝ่ายการปกครองท้องถิ่น)
- (๓) ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น
- (๔) ผู้แทนสำนักการสอบสวนและนิติการ
- (๕) ผู้แทนสำนักกิจการความมั่นคงภายใน
- (๖) ผู้แทนสำนักงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย
- (๗) ผู้แทนสำนักงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านความมั่นคงภายใน
- (๘) ผู้แทนสำนักงานเลขานุการกรมการปกครอง
- (๙) ผู้แทนสำนักบริหารการทะเบียน
- (๑๐) ผู้แทนสำนักอำนาจการกองอาสารักษาดินแดน
- (๑๑) ผู้แทนกองการสื่อสาร
- (๑๒) ผู้แทนกองการเจ้าหน้าที่
- (๑๓) ผู้แทนกองคลัง
- (๑๔) ผู้แทนกองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
- (๑๕) ผู้แทนกองวิชาการและแผนงาน
- (๑๖) ผู้แทนกองส่งเสริมองค์การศาสนาอิสลามและกิจการฮัจญ์
- (๑๗) ผู้แทนวิทยาลัยการปกครอง
- (๑๘) ผู้แทนศูนย์สารสนเทศเพื่อการบริหารงานปกครอง
- (๑๙) ผู้แทนศูนย์อำนาจการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (๒๐) ผู้แทนกลุ่มตรวจสอบภายใน

ประธานคณะทำงาน
รองประธานคณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน
คณะทำงาน

(๒๑) ผู้แทนกลุ่ม...

(๒๑) ผู้แทนกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

คณะทำงาน

(๒๒) ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น คณะทำงานและเลขานุการ

(๒๓) เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ (อาคารทุกอาคาร) คณะทำงานและเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

- (๑) จัดทำแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
 - (๒) เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
 - (๓) กำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
 - (๔) บูรณาการและประสานการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ ตามข้อ (๒๓)
 - (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

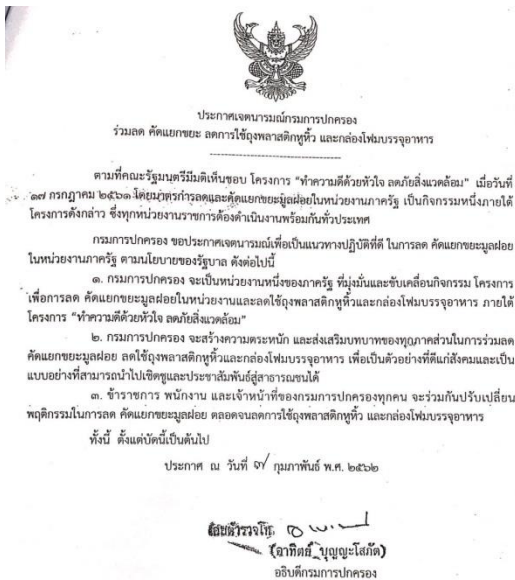
(ลงนามในนาม)
(ลายมือชื่อผู้บัญชาการ)
อธิบดีกรมการปกครอง



จากคำสั่งกรมการปกครองดังกล่าว ได้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ① จัดทำแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
- ② เสนอแนะแนวทางการดำเนินการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
- ③ กำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย
- ④ บำรุงและประสานการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่อยู่ภายในบริเวณพื้นที่
- ⑤ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ กรมการปกครองได้ประกาศเจตนารมณ์กรมการปกครอง ร่วมลด คัดแยกขยะ ลดการใช้
ถุงพลาสติกหูหิ้ว และกล่องโฟมบรรจุอาหาร ดังนี้



- ① จะเป็นหน่วยงานหนึ่งของภาครัฐ ที่มุ่งมั่นและขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการเพื่อการลด คัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานและลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและกล่องโฟมบรรจุอาหาร ภายใต้โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม”
- ② จะสร้างความตระหนัก และส่งเสริมบทบาทของทุกภาคส่วนในการร่วมลด คัดแยกขยะมูลฝอย ลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและกล่องโฟมบรรจุอาหาร เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคมและเป็นแบบอย่างที่สามารถนำไปใช้และประชาสัมพันธ์สู่สาธารณะชนได้
- ③ ข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรมการปกครองทุกคน จะร่วมกันปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย ตลอดจนลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว และกล่องโฟมบรรจุอาหาร

ประเทศไทย (จะ) เลิกใช้ “ถุงพลาสติก”





การเตรียมความพร้อม

กรรมการปกครองมีส่วนราชการที่ตั้งอยู่ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และในส่วนกลางหน่วยงานไม่ได้
อยู่ในบริเวณเดียวกัน จึงมีการเตรียมความพร้อม ดังนี้

- ① แต่งตั้งผู้รับผิดชอบทุกภารกิจ ตั้งแต่การเก็บข้อมูล คนจดตัวเลขการชั่งชยะ และทำการจดบันทึกข้อมูล
ในระบบ
- ② ข้อมูลบุคลากร กรรมการปกครองจะมีบุคลากรเปลี่ยนเข้า-ออกตลอด จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันที่สุด
- ③ วัสดุ อุปกรณ์ หากมีการชำรุดต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ใช้งานได้
- ④ ช่องทางการสื่อสารระหว่างสำนัก/กอง ก็มีการสื่อสารทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ แบบไม่เป็น
ทางการ เช่น การตั้งกลุ่มไลน์
- ⑤ ต้องทำตามแนวทางที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด
- ⑥ การดำเนินการต้องสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่หรือสถานที่ตั้งของแต่ละสำนัก/กอง
- ⑦ เรียนรู้และอบรมให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้เกิดการเข้าถึง เมื่อเข้าถึงก็จะนำไปปรับเปลี่ยนเป็นวิถีชีวิต
แบบปกติ หรือนำไปสู่การพัฒนาตนเอง



การดำเนินการ

กรรมการปกครอง ได้มีการดำเนินการในเรื่องกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับการจัดการลดและ
คัดแยกขยะมูลฝอยต่างๆมากมาย ทั้งนี้ สามารถยกตัวอย่าง ได้ดังต่อไปนี้

- ① การลดใช้ถุงพลาสติก แก้วพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียว โดยใช้ถุงผ้า แก้วน้ำส่วนตัวแทน
(มีบทลงโทษสำหรับผู้ใช้แก้วพลาสติกครั้งเดียวทิ้ง)
- ② ในการจัดประชุม มีมาตรการห้ามใช้เหมือนกันหมด
- ③ มีสถานที่เก็บรวบรวมขยะ จุดคัดแยกขยะ และต้องใช้ขยะอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์สูงสุด
- ④ สร้างการรับรู้ กรรมการปกครองจะแทรกเรื่องการคัดแยกขยะเข้าไปในการอบรมทุกหลักสูตร และที่สำคัญคือ
กรรมการปกครองมีร้านอาหารจำนวน 1 ที่ โดยเป็นร้านอาหารที่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ
และได้ทำสัญญากับผู้ทำอาหารเรื่องการงดใช้โฟมในร้านอาหารเรียบร้อยแล้ว
- ⑤ สร้างแพชั่น มีการถ่ายรูปร่วมกัน ทำจนเป็นปกติวิสัย ดำเนินการจนเป็นวิถีชีวิต



การสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านตาม แนวทางแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง

การดำเนินการในส่วนภูมิภาค กรมการปกครองได้กำหนดโครงการสำคัญ 10 โครงการ และหนึ่งในโครงการนั้นคือ การสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านตามแนวทางแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง



โครงการ การสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านตามแนวทางแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ① ใช้หมู่บ้านเป็นพื้นที่สำคัญของการดำเนินการ
- ② พัฒนาคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล
- ③ ใช้หลัก “บวร” เป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการ
- ④ นำข้อมูลจากแผนพัฒนาหมู่บ้านมาปรับใช้ เพราะข้อมูลดังกล่าวจะสอดคล้องกับสภาพวิถีชีวิต และปัญหาของแต่ละพื้นที่
- ⑤ ให้อำเภอบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ งบประมาณ คน วัสดุ อุปกรณ์ ให้แก่หมู่บ้าน และเป็นที่ปรึกษาให้กับหมู่บ้านด้วย



นายเจษฎ์ เสียงลือชา ผู้อำนวยการกลุ่มงานสิ่งแวดล้อม กองสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีหน้าที่ในการส่งเสริม แนะนำ สนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับในเรื่องอำนาจในการกำกับดูแลจะเป็นของนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ได้มีการดำเนินการเรื่องการจัดการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในระดับชุมชน มีการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

สถานการณ์ปัญหาขยะในปัจจุบัน



จากภาพสามารถสะท้อนถึงสถานการณ์ปัญหาขยะในปัจจุบัน ถึงจำนวนขยะที่เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลได้ ดังนี้

ปี 2559 มีปริมาณ 27.06 ล้านตัน (เฉลี่ย 1.14 กก./คน/วัน)

ปี 2560 มีปริมาณ 27.37 ล้านตัน (เฉลี่ย 1.13 กก./คน/วัน)

ปี 2561 มีปริมาณ 27.93 ล้านตัน (เฉลี่ย 1.15 กก./คน/วัน)

ปี 2562 มีปริมาณ 28.70 ล้านตัน (เฉลี่ย 1.13 กก./คน/วัน)

องค์ประกอบของขยะ

ขยะทั่วไป เช่น ขยะพลาสติก ขยะขนมที่ย่อยสลายไม่ได้ ประมาณ 3 %

ขยะรีไซเคิล คือ ขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ เช่น กระดาษ ขวดน้ำพลาสติก ประมาณ 30 %

ขยะอินทรีย์ คือ ขยะที่ย่อยสลายได้ เช่น ผักสด หรือเศษอาหาร ทานไม่หมด ประมาณ 64 %

ขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ ประมาณ 3 %

โดยจากผลการสำรวจหรือรวบรวมข้อมูล ทำให้ทราบว่าท้องถิ่นแต่ละประเภทสร้างขยะในปริมาณเท่าไร/คน/วัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เทศบาลเมืองพัทยา ทำให้เกิดขยะ 3.90 กก./คน/วัน

เทศบาลนคร ทำให้เกิดขยะ 1.89 กก./คน/วัน

เทศบาลเมือง ทำให้เกิดขยะ 1.15 กก./คน/วัน

เทศบาลตำบล ทำให้เกิดขยะ 1.02 กก./คน/วัน

อบต. ทำให้เกิดขยะ 0.91 กก./คน/วัน



ระเบียบกฎหมาย



ทั้งนี้ หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายที่จัดตั้งนั้น สามารถอธิบายได้ ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

ม. 89 (4)

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้ กทม. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขต กทม. ในเรื่องดังต่อไปนี้ :

การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

- ① **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528**
- มาตรา 89 (4) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้ กทม. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขต กทม. ในเรื่องดังต่อไปนี้ : **การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง**
- กระทรวงมหาดไทยจะเป็นผู้กำกับ ดูแล และช่วยเหลือแนะนำ



- ② **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542**
- มาตรา 62 (7) ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติให้เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตเมืองพัทยา ในเรื่องดังต่อไปนี้ : **การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง**
- สำนักงานจังหวัดชลบุรีจะเป็นผู้กำกับ ดูแล และช่วยเหลือแนะนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

ม. 62 (7)

ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติให้เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตเมืองพัทยาในเรื่องดังต่อไปนี้ :

การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พระราชบัญญัติองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด
พ.ศ. 2540

ม. 45 (7)

อบจ. มีอำนาจหน้าที่คุ้มครอง
ดูแล และบำรุงรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติ

③ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

มาตรา 45 (7) อบจ. มีอำนาจหน้าที่คุ้มครอง ดูแล และ
บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ



พระราชบัญญัติเทศบาล
พ.ศ. 2496

ม. 50 (3) เทศบาลตำบล

ม. 53 (1) เทศบาลเมือง

ม. 56 (1) เทศบาลนคร

มีหน้าที่รักษาความสะอาด
ของถนน หรือทางเดินและ
ที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัด
มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

④ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

มาตรา 50 (3) เทศบาลตำบล

มาตรา 53 (1) เทศบาลเมือง

มาตรา 56 (1) เทศบาลนคร

มีหน้าที่รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ
รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

พระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหาร
ส่วนตำบล พ.ศ. 2537

ม. 67 (2)

อบต. มีหน้าที่รักษาความ
สะอาดของถนน ทางน้ำ
ทางเดินและที่สาธารณะ
รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและ
สิ่งปฏิกูล

⑤ พระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.
2537

มาตรา 67 (2) อบต. มีหน้าที่
รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ
ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัด
มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล



พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ
บ้านเมือง พ.ศ.2535 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560

บทบาทหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย

- ❶ กำหนดหลักเกณฑ์การคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอยให้แก่ อบต.
- ❷ ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมฯ
- ❸ ให้ สก. เป็นหน่วยงานตั้งงบประมาณในการบริหารจัดการมูลฝอย
- ❹ จัดตั้งคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ส่วนกลาง) โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน
ให้คำแนะนำและกำกับอบต. และคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด
เป็นประธาน และมีส่วนราชการและภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม



บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ❶ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอย
- ❷ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง หรือมอบหมายส่วนราชการอื่น หรือองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นอื่น ในรูปแบบการรวมกลุ่ม (Clusters) เพื่อร่วมกันกำจัดขยะมูลฝอยได้
- ❸ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดหรือจัดหาประโยชน์
โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์เป็นค่าตอบแทน โดยคิดค่าบริการได้แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นด้วย
- ❹ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องออกข้อกำหนดเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการจัดการขยะมูลฝอยการกำหนด
อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย
- ❺ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย



เป้าหมายรวมรายปีของแผนแม่บทฯ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559 – พ.ศ. 2564

การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมติคณะรัฐมนตรีไม่ครอบคลุมในเรื่องแผนการจัดการขยะมูลฝอยของท้องถิ่น จึงต้องยึดถือตามเป้าหมายปีของแผนแม่บทฯ การจัดการขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2559 – พ.ศ. 2564 มีประเด็นสำคัญ 6 ประเด็น ได้แก่

- ❶ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง
- ❷ ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ❸ ของเสียอันตรายชุมชน ได้รวบรวมและส่งไปกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ❹ มูลฝอยติดเชื้อได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง
- ❺ กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง
- ❻ มีการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

ทั้งนี้ เป้าหมายรวมรายปีได้กำหนดค่าเป้าหมาย (ร้อยละ) ดังนี้

เป้าหมาย	ปี พ.ศ. / ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)					
	2559	2560	2561	2562	2563	2564
ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	50	55	60	65	70	75
ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	75	85	95	100	100	100
ของเสียอันตรายชุมชน ได้รวบรวมและส่งไปกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ	5	10	15	20	20	30
มูลฝอยติดเชื้อได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง	80	85	90	95	100	100
กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง	60	70	80	90	100	100
มีการคัดแยกขยะที่ต้นทาง	5	10	20	30	40	50

โดยในปี พ.ศ. 2562 ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง มีเป้าหมาย 65 % แต่ผลการดำเนินการ 86.57 % และขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีเป้าหมาย 100% สามารถดำเนินการครบตามเป้าหมาย

สำหรับการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนโยบายว่า ต้นทางขยะเกิดที่ไหน ต้องกำจัดที่นั่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวน 7,851 แห่ง ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ขยะต้นทางเกิดจาก

- ❶ คริวเรือน จะใช้กลไก 3R หรือ 3 ข โดยมี อถล. อสม. อบพร. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และร้านรับซื้อของเก่า เป็นผู้ขับเคลื่อน โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้ ดังนี้

- ให้ความรู้เรื่องขยะ
- ลดถังขยะในหมู่บ้าน
- ให้ชุมชนคัดแยกขยะ
- สร้างถังขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก
- จัดกิจกรรม Big Cleaning Day
- กิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิล ฯลฯ



② ตลาด จะใช้กลไก 3R หรือ 3ช โดยมีผู้ประกอบการค้า คณะกรรมการตลาด และผู้ซื้อ เป็นผู้ขับเคลื่อน โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้ ดังนี้

- หมักทำปุ๋ย ทำน้ำยาชีวภาพ
- โครงการอาหารสดเป็นอาหารสัตว์
- ทำจุดคัดแยกเปลือกผัก/ผลไม้
- โครงการใช้ถุงผ้าได้ราคาพิเศษ
- หนึ่งแผงหนึ่งถุงขยะอินทรีย์



③ สถานประกอบการ ร้านค้า โรงงาน ฯลฯ จะใช้กลไก 3R หรือ 3ช โดยมีพาณิชย์จังหวัดหอการค้า สรรพากร สภาอุตสาหกรรม ชุมชนบริเวณรอบข้าง คนงาน และร้านรับซื้อของเก่า เป็นผู้ขับเคลื่อนโดยจัดกิจกรรมให้ความรู้ ดังนี้

- ถังคัดแยกขยะ
- ทำปุ๋ย ทำน้ำยาชีวภาพ
- จัดตั้งธนาคารขยะ หรือกองทุนขยะรีไซเคิล
- ตลาดนัดรีไซเคิล



④ หมู่บ้านจัดสรรและอาคารชุด จะใช้กลไก 3R ประชากร ร่วมกับผู้นำหมู่บ้าน/กรรมการอาคารชุด ผู้อยู่อาศัย และ ออ. โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้ ดังนี้

- จุดรวมขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก
- จัดกิจกรรมรณรงค์ ลด คัดแยกขยะ
- กิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิล ฯลฯ



⑤ สถานที่ราชการ/สำนักงาน/โรงเรียน ร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด/หัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการ ครูอาจารย์ นักเรียน และผู้ปกครอง โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้ ดังนี้

- สร้างถังขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก
- จัดกิจกรรมรณรงค์ ลด คัดแยก เช่น ใช้ถุงผ้า ลดใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติก
- ธนาคารขยะ/กองทุนขยะ
- โครงการโรงเรียนพอเพียง

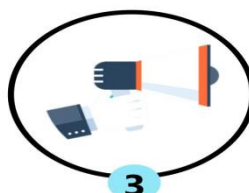


1

"ลดขยะตั้งแต่ต้นทาง
ด้วยหลัก 3ช"

3ช

- ① ลดขยะตั้งแต่ต้นทางด้วยหลัก 3 ช
- ② คัดแยกขยะ ณ ต้นทางตั้งแต่แหล่งกำเนิด
- ③ รณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม



"รณรงค์/ประชาสัมพันธ์
ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม"



2

"คัดแยกขยะ ณ ต้นทาง
ตั้งแต่แหล่งกำเนิด"



องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการตามมาตรการต้นทาง ดังนี้

- ① ลดขยะตั้งแต่ต้นทางด้วยหลัก 3 ช เป็นการลดปริมาณขยะ ณ ต้นทาง ตั้งแต่แหล่งกำเนิดด้วยหลัก 3 ช ประกอบด้วย



"ลดขยะตั้งแต่ต้นทาง ด้วยหลัก 3 ช"

3 ช

- ใช้ให้น้อย (Reduce) คือ การลดการใช้ทรัพยากรที่ไม่จำเป็น เช่น ลดถุง ลดใช้พลาสติก ลดใช้โฟม
- ใช้ซ้ำ (Reuse) คือ การใช้ซ้ำจนกว่าจะหมดสภาพ การใช้งาน เช่น กระดาษสองหน้า ใช้ถุงผ้า
- นำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) คือ การนำขยะมูลฝอยไปแปรสภาพก่อน เช่น นำไปประดิษฐ์ แลกสินค้าในชุมชน

- ② คัดแยกขยะ ณ ต้นทางตั้งแต่แหล่งกำเนิด เป็นการดำเนินการคัดแยกขยะ ณ ต้นทาง ตั้งแต่แหล่งกำเนิด โดยแยกเป็นขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล ขยะเปียก และขยะอันตราย ประกอบด้วย

- ขยะครัวเรือน เปลี่ยนจากถัง สู่ ถุงดำติดสติ๊กเกอร์แยกประเภท หรือถุงใสแยกประเภท



- ขยะพื้นที่สาธารณะ ให้จัดวางถังขยะไว้ 2 ประเภท ได้แก่ ถังขยะเปียก/ถังขยะทั่วไป และถังขยะรีไซเคิล



③ ธรรมนูญและประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ด้วยการดำเนินการ ได้แก่

- สร้างการมีส่วนร่วมในชุมชนในการจัดการขยะ
- ธรรมนูญประชาสัมพันธ์อย่างแพร่หลาย



ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์และขยะเปียกในครัวเรือน

รูปแบบที่ 1



1 จัดเตรียมภาชนะหรือเศษวัสดุภาชนะเหลือใช้ เช่น ถังสีก ถังพลาสติกใช้แล้ว ขนาดของภาชนะขึ้นอยู่กับปริมาณขยะในครัวเรือน หากมีมากก็ใช้ภาชนะที่มีขนาดใหญ่ขึ้นตามความเหมาะสม (ภาชนะที่ใช้อาจเป็นถังพลาสติกหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีฝาปิด)



2 เจาะรูหรือตัดภาชนะดังกล่าวที่ก้นถังแล้วขุดหลุมขนาดความลึก 2 ใน 3 ส่วนของความสูงของภาชนะนำภาชนะที่เตรียมไว้ไปใส่ในหลุมที่ขุด ทั้งนี้หากมีปริมาณขยะอินทรีย์เกิดขึ้นมากและมีพื้นที่เหลือสามารถทำได้มากกว่า 1 จุด



ตัวอย่างจากต้นแบบการจัดการขยะ ชุมชนบ้านป่าบุก เทศบาลตำบลแม่แรง อำเภอบางช้าง จังหวัดลำพูน



3 นำเศษอาหาร เศษผักผลไม้ ใบไม้ และเศษหญ้าที่เหลือมาเทใส่ในถังที่ฝังไว้ และปิดฝาภาชนะให้มิดชิด



4 จุลินทรีย์ในดิน, ไส้เดือนในดิน จะทำการย่อยเศษอาหารในภาชนะให้กลายเป็นปุ๋ย (ระยะเวลาขึ้นอยู่กับปริมาณขยะเปียก) หากมีกลิ่นเหม็นสามารถเติมน้ำหมัก EM หรือเอาเศษหญ้าและใบไม้มาปิดอีก 1 ชั้น



5 เมื่อปริมาณเศษอาหารถึงระดับเดียวกับพื้นดินที่ขุดไว้ให้เอาดินกลบ แล้วย้ายถังไปทำตามขั้นตอนเดิมที่จุดอื่นต่อไป

รูปแบบที่ 2



1 จัดเตรียมท่อซีเมนต์เหลือใช้หรือจัดทำคอกไม้ล้อมรอบต้นไม้หรือเสวียน ไว้สำหรับรองรับขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก



2 รองท่อซีเมนต์ด้วยอิฐหรือวัสดุเพื่อยกฐานของท่อซีเมนต์ให้มีช่องว่างอากาศ หลังจากนั้นให้เติมดินหรือใบไม้ลงไปที่ฐานวงล้อซีเมนต์



3 นำขยะอินทรีย์ ขยะเปียก เศษอาหาร เปลือกผลไม้ เศษหญ้า เศษใบไม้เทใส่ในจุดที่ได้จัดเตรียมไว้ตามข้อ 1



4 นำเศษใบไม้แห้งมาโรยปิด เพื่อเป็นการป้องกันกลิ่นเหม็นและป้องกันแมลงต่าง ๆ โดยสามารถเติมน้ำยา EM เพื่อป้องกันกลิ่นและเร่งปฏิกิริยาการหมักได้อีกด้วย



5 พลิกกลับหรือเกลี่ยกองเศษขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกเป็นประจำเพื่อเติมอากาศให้กับจุลินทรีย์นำไปใช้ในกระบวนการย่อยสลาย เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งก็จะได้น้ำหรือปุ๋ยที่มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การปลูกพืช



จากขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์และขยะเปียกในขยะ สามารถสรุปได้ ดังนี้

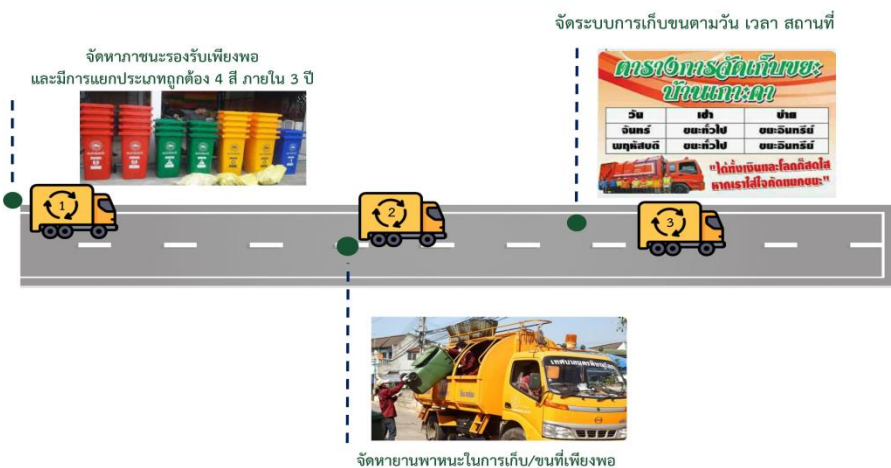
- ① ให้จัดเตรียมภาชนะที่เหมาะสม เช่น ถังพลาสติกที่มีฝาปิด เจาะรูหรือตัดที่ก้นถัง แล้วนำไปฝังไว้ในหลุม 2 ใน 3 ส่วนของภาชนะ จากนั้นให้นำเศษอาหาร ผัก ผลไม้ มาเทใส่ในถังแล้วปิดฝาไว้ ถ้ามีกลิ่นเหม็นให้ใส่ EM เข้าไปเพื่อลดกลิ่นเหม็น ประมาณ 2 - 3 เดือน สามารถดักโปรดต้นไม้ได้ หากมีขยะปริมาณมากก็สามารถเพิ่มจุดได้
- ② จัดเตรียมท่อซีเมนต์เหลือใช้หรือจัดทำคอกไม้หรือเสวียนล้อมรอบต้นไม้ แล้วให้นำเศษหญ้า ใบไม้ใส่ไว้ในเสวียนดังกล่าว เมื่อใบไม้เหล่านั้นย่อยสลายก็กลายเป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้

รณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง”

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงมติในโครงการ “แยกก่อนทิ้ง” คือ ก่อนที่จะนำขยะมาทิ้งนอกบ้านจะต้องทำการคัดแยกขยะก่อน และให้นำขยะที่แยกประเภทแล้วใส่ในถุงดำหรือถุงใสแล้วจัดทำสัญลักษณ์หรือสีที่ถุงขยะ แต่สำหรับขยะอินทรีย์ทุกครัวเรือนต้องมีการจัดการขยะภายในครัวเรือน โดยดำเนินการตามแผนรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” ดังนี้



“มาตรการกลางทาง”



- 1 จัดหาภาชนะรองรับให้เพียงพอและมีการแยกประเภทถูกต้อง 4 สี คือ สีน้ำเงินสำหรับขยะทั่วไป สีเขียวสำหรับขยะเปียก สีเหลืองสำหรับขยะรีไซเคิล และสีส้มสำหรับขยะอันตราย ภายใน 3 ปี
- 2 มีการประกาศวัน เวลาและสถานที่สำหรับเก็บขนขยะแต่ละประเภท
- 3 จัดหายานพาหนะในการเก็บขนให้เพียงพอ



“มาตรการปลายทาง”

การกำจัดขยะอย่างถูกหลักวิชาการ



การฝังกลบ
อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
(Sanitary Landfills)



การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ



แปรรูปเป็นเชื้อเพลิง
เช่น โรงไฟฟ้าขยะ



การแปรรูปเป็นสินค้า

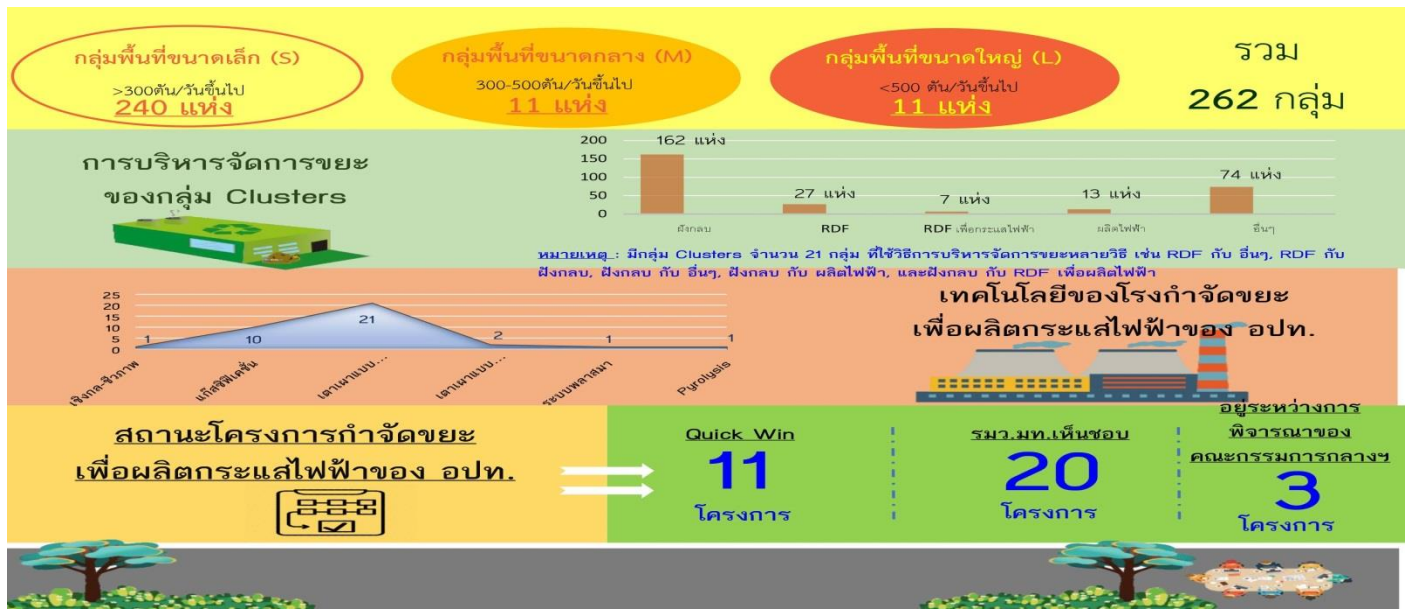


การกำจัด
ด้วยพลังงานความร้อน

การกำจัดขยะให้ถูกต้องตามหลักวิชาการนั้น
สามารถดำเนินการได้หลายประการ ได้แก่

- ① การฝังกลบอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (Sanitary Landfills)
- ② การนำขยะมาทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
- ③ มีการจัดตั้งโรงกำจัดขยะ RDF เพื่อนำ RDF ไปเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้า
- ④ การนำขยะมาแปรรูปเป็นสินค้า
- ⑤ การกำจัดด้วยพลังงานความร้อน

การรวมกลุ่ม CLUSTER ในการบริหารจัดการขยะ



การจัดตั้งกลุ่ม Cluster ในการบริหารจัดการขยะ โดยแบ่งตามขนาดของขยะ ได้ 262 กลุ่ม ดังนี้

- ① กลุ่ม Cluster ขนาดใหญ่ มีขยะเกิน 500 ตัน จำนวน 11 แห่ง
- ② กลุ่ม Cluster ขนาดกลาง มีขยะ 300 – 500 ตัน จำนวน 11 แห่ง
- ③ กลุ่ม Cluster ขนาดใหญ่ มีขยายน้อยกว่า 300 ตัน จำนวน 240 แห่ง

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

กรอบการดำเนินงาน



แนวคิดพื้นฐาน

3R eduse
euse
ecycle

ใช้น้อย

ใช้ซ้ำ

ใช้ใหม่

การดำเนินการโดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม
ในการลดและคัดแยกขยะ
ณ แหล่งกำเนิด ตามแนวทาง 3Rs



มหาดไทย

- ▶ ขับเคลื่อนแนวทางการรวมกลุ่มจัดการขยะมูลฝอย Clusters
- ▶ ทุกหน่วยในสังกัดลดใช้ถุงพลาสติกและใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก
- ▶ มีถังขยะแยกประเภททุกหน่วยงานในสังกัด มท.

จังหวัด

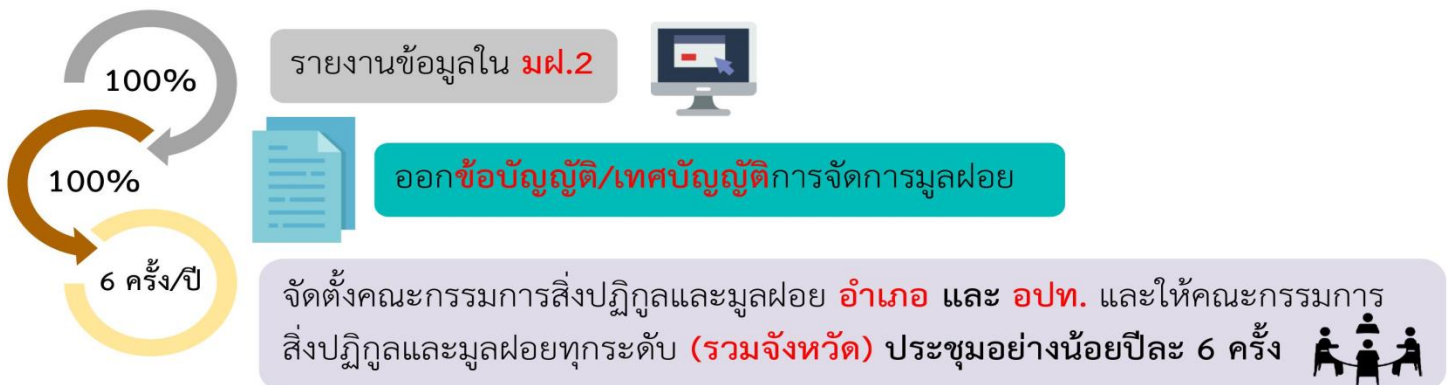
- ▶ สร้างจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์เชิงรุก
- ▶ ราชการทุกหน่วยในจังหวัดรณรงค์ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก
- ▶ มีถังขยะแยกประเภททุกหน่วยงาน
- ▶ ขอความร่วมมือภาคเอกชน สถานประกอบการสนับสนุนการลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม

กิจกรรม

อปท.

- ▶ กิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกเรื่องขยะ
- ▶ ทุกครัวเรือนลดและคัดแยกขยะ
- ▶ วัด โรงเรียน ตลาด คัดแยกขยะ
- ▶ จัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก
- ▶ จัดกิจกรรม Big Cleaning Day
- ▶ จัดตั้งจุดรวมขยะอันตรายชุมชน
- ▶ มีภาชนะรองรับขยะในสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยว รักษาความสะอาดในพื้นที่
- ▶ ปิด ปรับปรุง แก้ไข หรือฟื้นฟูบ่อขยะที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

ด้านการบริหารจัดการ



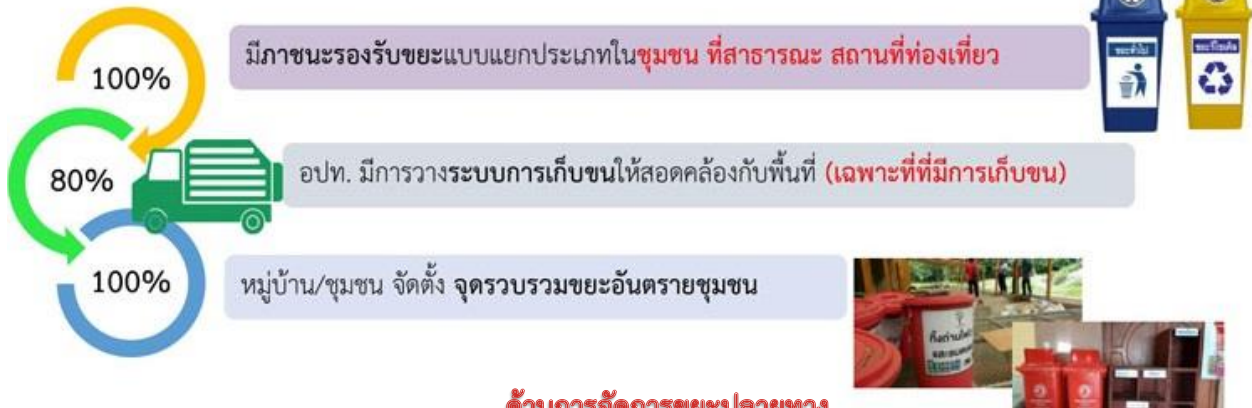
เป้าหมายอื่นๆ



ด้านการจัดการขยะต้นทาง



ด้านการจัดการขยะกลางทาง



ด้านการจัดการขยะปลายทาง



ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการขยะมูลฝอย

- ① ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ② ขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่า
- ③ ลดภาระค่าใช้จ่ายด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล
- ④ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในชุมชน
- ⑤ บ้านเมืองมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย
- ⑥ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องและตกค้างได้รับการแก้ไข ปรับปรุง บำบัด ฟื้นฟู
- ⑦ ประชาชนมีวินัยและจิตสำนึกในการลดและคัดแยกขยะมากขึ้น



**ประมวลภาพกิจกรรมตามมาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย
ในหน่วยงานภาครัฐ**



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและ
กรมควบคุมมลพิษ



1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารองค์การหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้บริหารองค์การ

การดำเนินการ	ค.ค.	พ.ค.	อ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ต.ค.	ก.ย.
๑ จัดทำแผนงานปีบริการ	→											
๒ ทบทวนข้อมูลและโครงการ งานที่อยู่ใต้เสาปีบริการ	→											
๓ กำหนดเป้าหมาย	→											
๔ เลือกกิจกรรมที่จะ ดำเนินการ	→								→	→		
๕ ดำเนินการตามแผน												
๕.๑ ยอมรับการนำตัวรวม ของคค.							→	→				
๕.๒ ยอมรับเจ้าหน้าฯ คค.										→	→	
๕.๓ ประเมินงานที่ควรนำตัว รวมกับงานคค.เพื่อปีบริการ คค.และงานอยู่ใต้เสาภายใน อาคาร คค.					→						→	
๕.๔ กิจกรรม 3R, Happy 8												
๕.๕ จัดทำปฏิทิน	→											
๖ จัดทำแผนงานปีบริการ	→											
๗ บริหารค่าใช้จ่าย												
๘ สรุปผล												
๙ รายงานผู้บริหาร	→											

หมายเหตุ → หมายถึง การเลือกกิจกรรมและวิธีในการดำเนินการที่สำนักงานการดำเนินงาน ๓ เดือนแล้ว
ไม่ดำเนินการตามแผนฯ ต้องปรับปรุงแบบหรือเพิ่มกิจกรรมเพื่อให้ทำงานได้ตาม
แผนปีบริการ

กรมควบคุมมลพิษ



คณะทำงานขับเคลื่อนมาตรการลดและ
คัดแยกขยะมูลฝอย สป.มว. ได้ประชุม
ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม
2562 เพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการ
และคัดแยกขยะมูลฝอย สป.มว.
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้
แนวทางการขับเคลื่อน โดย ปตท. ได้
ให้ขอบเขตแผนปฏิบัติการลดและคัดแยก
ขยะ และมีการแจ้งเวียนหน่วยงานใน
สังกัด สป.มว. เรียบร้อยแล้ว

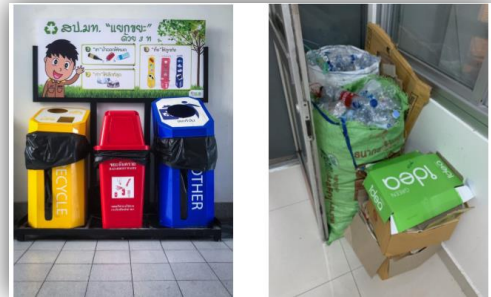
[illegible]

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- ② มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำไปจัดการอย่างเหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่เกิดการนำขยะมูลฝอยที่คัดแยกแล้วกลับไปรวมอีก โดยมีการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างน้อยเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป



กรมควบคุมมลพิษ



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- ③ มีป้ายแสดงประเภทของขยะมูลฝอยที่ถังขยะอย่างชัดเจน สามารถให้ผู้มาใช้บริการสามารถทิ้งขยะได้อย่างถูกต้องโดยสะดวก



กรมควบคุมมลพิษ



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- 4 มีการบันทึกปริมาณขยะมูลฝอยแต่ละประเภทตามที่ได้กำหนดรูปแบบการคัดแยกไว้ และมีการบันทึกจำนวนถุงพลาสติกหิ้ว แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง และโฟมบรรจุอาหารที่มีการทิ้งในถังขยะภายในหน่วยงานอย่างครบถ้วน

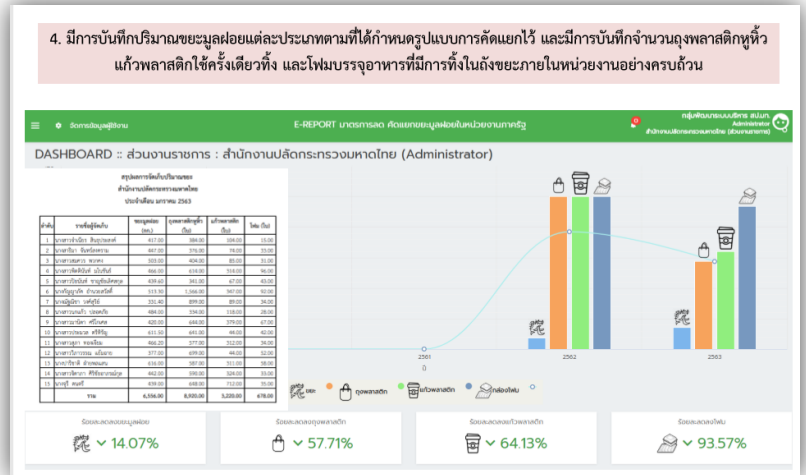
ตัวอย่างแบบบันทึกปริมาณขยะมูลฝอย

ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้เก็บข้อมูล โทร.
 อาคาร/สถานที่ ชั้น
 ระหว่างวันที่ เดือน พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

ประเภทของขยะมูลฝอย	หน่วย	วันที่	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	รวม	หมายเหตุ
ขยะอินทรีย์	กิโลกรัม								
ขยะพลาสติก	กิโลกรัม								
- แก้ว	กิโลกรัม								
- กระดาษ	กิโลกรัม								
- ขวดน้ำพลาสติก (PET)	กิโลกรัม								
- กระป๋องอะลูมิเนียม	กิโลกรัม								
- ขยะอิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ	กิโลกรัม								
ขยะอันตราย	กิโลกรัม								
ขยะทั่วไป	กิโลกรัม								
- ขยะพลาสติกแข็ง	ใบ								
- แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง	ใบ								
- โฟมบรรจุอาหาร	ใบ								
รวม									

หมายเหตุ
 1. เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูลต้องคำนึงถึงความสะอาดการแยกขยะและรวบรวมส่งให้ เป็นรายสัปดาห์
 2. หากมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับวิธีการกรอกข้อมูล สามารถติดต่อได้ที่

กรมควบคุมมลพิษ



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- 5 มีจุดเก็บรวบรวมขยะอันตรายที่เหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ



กรมควบคุมมลพิษ

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- ⑥ มีกิจกรรมให้ความรู้ในการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เช่น การจัดกิจกรรมรณรงค์การอบรม KM การจัดนิทรรศการเพื่อให้ความรู้ เป็นต้น



กรมควบคุมมลพิษ



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- ⑦ มีกิจกรรมส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ เช่น หมักทำปุ๋ย น้ำหมักชีวภาพ เลี้ยงไส้เดือน ธนาคารขยะ ผ้าป่ารีไซเคิล เป็นต้น



กรมควบคุมมลพิษ



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- ⑧ มีกิจกรรมเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว เช่น การส่งเสริมการใช้ตะกร้า ถังผ้า ปิ่นโต ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการซื้อสินค้า เป็นต้น



กรมควบคุมมลพิษ



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- ⑨ มีกิจกรรมเพื่อลดการใช้แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น การรณรงค์ให้ใช้แก้วส่วนตัว การลดราคาให้กับลูกค้าที่นำแก้วส่วนตัวมาซื้อน้ำ เป็นต้น



กรมควบคุมมลพิษ



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- ⑩ ไม่มีการใช้โฟมบรรจุอาหารในร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งในหน่วยงาน รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในหน่วยงาน และไม่มีการนำโฟมบรรจุอาหารเข้ามาในหน่วยงาน



กรมควบคุมมลพิษ



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง



- ① ให้ทุกสำนัก/กอง จัดให้มีถังขยะคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างน้อย 4 ประเภท และมีการแสดงป้ายประเภทของขยะมูลฝอยที่ถังขยะให้ชัดเจน ได้แก่ ถังขยะอินทรีย์ (ถังสีเขียว) ถังขยะทั่วไป (ถังสีน้ำเงิน) ถังขยะรีไซเคิล (ถังสีเหลือง) และ ถังขยะอันตราย (ถังสีส้ม)



- ② ให้ทุกสำนัก/กอง จัดให้มีจุดเก็บรวบรวมขยะอันตรายที่เหมาะสม อย่างน้อย 1 จุดต่ออาคารสำนักงาน



- ③ ให้ทุกสำนัก/กอง สํารวจและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานปริมาณขยะมูลฝอย โดยมีการนับจำนวนถุงพลาสติกหิ้ว แก้วน้ำ พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง โฟมบรรจุอาหาร และชั่งน้ำหนักขยะมูลฝอยที่เหลือจากการคัดแยกแล้ว ทุกวันทำงาน





- ④ ประชาสัมพันธ์แผนปฏิบัติการฯ และเจตนารมณ์ฯ ของ กรมการปกครอง ให้บุคลากรทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการงดการใช้แก้วพลาสติก ถังพลาสติกหิ้ว และ งดใช้โฟมบรรจุอาหารในสำนักงาน โดยสำนัก/กองสามารถ ใช้สื่อประชาสัมพันธ์อื่นๆ ประกอบได้ตามความเหมาะสม



- ⑤ มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งแก่บุคลากรและมีกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์





- ⑥ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการใช้แก้วส่วนตัว เพื่อลดการใช้แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียว

- ⑦ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการใช้ตะกร้า ถังผ้า ปิ่นโต ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว และจัดให้มีจุดบริการถังผ้าในสำนักงาน



- ⑧ ให้สำนัก/กอง ที่รับผิดชอบอาคาร/สถานที่ กรณีมีร้านค้าให้ประสานกับร้านค้าในความรับผิดชอบงดใช้โฟมในการบรรจุอาหาร ตลอดจนงดใช้โฟมบรรจุอาหารในกิจกรรมของหน่วยงาน และการห้ามนำโฟมบรรจุอาหารจากภายนอกเข้ามาในสำนักงาน



- ๑๑) กรณีมีการจัดประชุม/กิจกรรม ควรให้บริการอาหารและเครื่องดื่มที่สร้างขยะมูลฝอยน้อยขึ้น งดเว้นการใช้ถุงพลาสติก แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งและโฟมบรรจุอาหาร



- ๑๒) ให้สำนัก/กอง จัดส่งภาพถ่ายและหลักฐานการจัดกิจกรรมลดและคัดแยกขยะทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นในสำนักงาน



รู้หรือไม่? ว่าถังขยะสีใดเป็นถังขยะสำหรับขยะติดเชื้อที่ใช้ในโรงพยาบาล

ถังขยะสีแดง ค่ะ

